

Socialförvaltningen
Annicka Pantzar
Medicinskt ansvarig sjuksköterska

Riktlinje vid dödsfall

Allmänt

Enligt Hälso- och sjukvårdslagen omfattar lagen även omhändertagande av avlidna. Ekerö kommun har Hälso- och sjukvårdsansvaret inom LSS 9.9 samt 9.10 (gruppboende/serviceboende och daglig verksamhet) upp t.o.m. sjuksköterskenivå. Region Stockholm har ansvar för läkarinsatserna vilket betyder att både kommun och regionen har ett gemensamt ansvar då någon avlider inom ovanstående LSS verksamheter.

Uppdraget Hälso- och sjukvård upp till och med sjuksköterskenivå ombesörjs av Ekerö kommuns Hälso- och sjukvårdsteam LSS, årets alla dagar, 24 timmar per dygn. Under jourtid, kvällar, nätter och helger utförs ovan uppdrag av underleverantör till Ekerö kommuns hälso- och sjukvårdsteam, idag januari 2023 av Big Care.

Ekerö kommun har ansvar för transport och förvaring av avliden. Ansvaret upphör först när kroppen överlämnats till de anhöriga/ närstående eller till begravningsentreprenör för bisättning och begravning.

Utifall närstående själv önskar ombesörja transport till bårhus avseende den avlidne, ska en skriftlig överenskommelse ha upprättats *innan* dödsfallet mellan närstående och ansvarig för Hälso- och sjukvårdsteamet LSS. Om *ingen* överenskommelse finns upprättad ska boendet följa de riktlinjer som Mas upprättat där transport och förvaring av avliden ombesörjs av upphandlad leverantör av Ekerö kommun. Kostnaden för transport och förvaring ligger på Ekerö kommun, Socialförvaltningen. Ingen kostnad tillfaller dödsboet.

Antal timmar som avliden får finnas kvar på boendeenheten, bör vara, max 24 timmar.

Avtal transport och förvaring

Ekerö kommun har avtal sedan 1 januari 2023 med Ignis AB angående transport av avliden. Avseende bårhusförvaring har Ekerö kommun upprättat avtal med Karolinska sjukhuset i Solna.

Ansvar

Enhetschefens ansvar:

Enhetschefen ansvarar för, att tillsammans med ansvarig sjuksköterska upprätta lokala rutiner kring dödsfall samt se till att samtlig personal känner till dem om/ när dödsfall sker på LSS boendet.

Viktigt att personal har kunskap om arbetsordning när dödsfall sker och att aktuella telefonnummer till ansvarig sjuksköterska finns tillgängliga.

Utifall Avancerad sjukvård i hemmet (ASIH) tagit över hela eller delar av det medicinska ansvaret hos en palliativ patient ska aktuell ansvarig hälso- och sjukvårdsaktör (Hälso- och sjukvårdsteamet LSS eller ASIH) tillsammans med Enhetschef för boendet, upprätta rutiner/ instruktioner som innehåller uppgifter om VEM personalen ska kontakta om/ när dödsfall sker (ASIH eller Hälso- och sjukvårdsteamet LSS, jourtid Big Care).

Sjuksköterskans ansvar:

Ansvarar för att läkare kontaktas för fastställande att döden inträtt. Vardagar kontaktas respektive husläkare (primärvårdsmottagning) och jourtid kontaktas JOURLÄKARE via Vårdguiden växel: tele **1177**, eller så kan tjänstgörande sjuksköterska ringa hemtjänstens direkt telefonnummer **08-437 37 225** för snabbare kontakt med 1177.

Sjuksköterska ansvarar för att anhöriga/ närstående är underrättade om dödsfallet och att efterlevande visas respekt, hänsyn och omtanke.

Sjuksköterskan ska dokumentera dödsfallet i omvårdnadsjournalen.

Sjuksköterskan ansvarar för omhändertagandet av den avlidne tillsammans med omsorgspersonalen (t.ex. sluta ögonen, sätta in ev. tandprotes, tvätta kroppen om det behövs, ta bort eventuella sonder, katetrar, infusionsnålar, klä den avlidne, sätta på identitetsband). Omhändertagandet ska ske i samråd med anhöriga.

Sjuksköterskan ansvarar för att värdeföremål tas av och dokumenteras i journalen innan den avlidne transporteras till bårhus. Värdesaker får inte medfölja den avlidne till bårhuset utan skall tas av och läggas/ låsas in i t.ex. medicinskåp. Önskar anhöriga att värdeföremål skall medfölja den avlidne, t.ex. vigselringar eller andra föremål av värde, kan dessa överlämnas till begravningsbyrån som ombesörjer att den avlidne får med sig dessa föremål vid kistläggningen.

Sjuksköterskan tillhandahåller och påminner läkaren att fylla i blankett; *Information till transportör*, bilaga 8:1. Detta för att kostnaden för bårhusförvaring ska tillfalla Ekerö kommun.

Sjuksköterskan ansvarar för att beställa transport (Ignis AB). Uppge alltid vid bårbilsbeställningen om anhöriga tänker vara kvar på boendet när bårbilen kommer.

Sjuksköterskan ansvarar för att transport av avliden ej sker förrän alla formaliteter är klara (se läkarens ansvar) och de anhöriga tagit farväl.

Läkarens ansvar:

Konstatera dödsfallet och utfärda dödsbevis,

Identifiera den avlidne som därefter förses med id-band,

Att besluta om obduktion, borttagande av pacemaker eller implantat.

Fylla i Ekerö kommuns blankett, *Information till transportör* bilaga 8:1

Att förvissa sig om att tjänstgörande sjuksköterska omedelbart underrättar anhöriga/närstående om inte läkaren själv gör detta.

Journal skrivs, där omständigheter av betydelse för utfärdande av dödsorsaksintyg tas upp såsom namn, telefonnummer till närstående, om frågan om obduktion tagits upp, om polis kontaktats mm,

- sända dödsbevis till lokala skattemyndigheten,
- dödsorsaksintyg utfärdas av behandlande läkare,
- beställa transport av den avlidne till bårhus (beställning kan endast göras av läkare eller sjuksköterska)

Blanketter/ bilagor

8:1   **Information till transportören.** Ska medfölja den avlidne. Kopia ska tas och sättas in i omvårdnadsjournalen.

8:2   **Beställning av bårtransport.** Fylls i av bårtransporten Ignis och blanketten sätts in i omvårdnadsjournalen.